

8.3.2004

Sähköinen liiketoiminta, sähköiset sisällöt ja –palvelut jaoston aloite tietoyhteiskuntaneuvoston ministeriryhmälle

Tekijänoikeuslain uudistaminen ja kehittäminen vastaamaan tietoyhteiskunnan vaatimuksia on kirjattu osaksi tietoyhteiskuntaohjelmaa. Pääministeri Matti Vanhasen hallitusohjelmassa on korostettu digitaaliseen sisältötuotantoon panostamista.

Valtaosa sisältötuotannosta on jo valmiiksi digitaalisessa muodossa. Kyse on aineiston hyödyntämisen mahdollisuuksista.

Sekä digitaalisen että perinteisen sisältötuotannon toimintaedellytysten kannalta tekijänoikeuskysymyksillä on merkittävä rooli tietoyhteiskunnassa. Tekijänoikeuksien hallinnointi on järkevä ratkaista yksinkertaisella tavalla siten, että kaikilla on selkeä käsitys siitä, kenellä on taloudellinen oikeus tekijänoikeussuojan kohteena olevaan aineistoon.

Lainsäädäntöön kohdistuvan aloitteen sisältönä on:

- **Tekijänoikeuslakia tulisi muuttaa siten, että kaikki työ- ja virkasuhteessa syntyneiden teosten, valokuvien, luettelojen ja tietokantojen oikeudet tekijänoikeuslain 3 §:n mukaisia oikeuksia lukuun ottamatta siirtyvät lain nojalla työnantajalle, ellei toisin ole sovittu.**

Aloitteella ja sen hyväksymisellä sss-jaosto pyrkii lisäämään sisältötuotannon parissa toimivien yhteisöjen kilpailukykyä ja tuottavuutta. Aloitteen toteutumisella olisi vaikutusta myös julkisen sektorin tuottaman aineiston hyödyntämiseen osana tietoyhteiskunnan sisältöjä.

Aloitteen mukainen lainmuutos vahvistaisi olemassa olevaa oikeustilaa sekä poistaisi epävarmuutta suojaavaa saavan aineiston hyödyntämismahdollisuuksista niissä tilanteissa, joissa aineistoa tekevä henkilö ja yhteisö eivät muistaisi tai osaisi sopia aineistoon liittyvistä oikeuksista.

Aloitteen reunaehtoina ovat muun muassa:

- Vastaisi tilannetta, joka nyt jo laissa tietokoneohjelmien, luettelojen ja tietokantojen osalta.
- Moraaliset oikeudet jäisivät edelleen tekijälle. Koskisi kaikkia muita nykyisiä ja tulevia tekijänoikeuslaissa säädettyjä oikeuksia, mukaan lukien mm. hyvän tavan mukainen muunteluoikeus sekä oikeuksien luovutus kolmannelle.
- Koskisi vain työsuhteessa sekä sen johdosta tehtyjä teoksia, valokuvia, luetteloja ja tietokantoja eli siis työ- tai virkasuhteisia työntekijöitä, jotka jo saavat korvauksen tekemästään työstä palkkana.
- Ei koskisi kirjailijoita, freelancereita, esiintyviä taiteilijoita jne.
- Lain muutoksella ei olisi takautuvia vaikutuksia.
- Jättäisi aina mahdollisuuden yksittäistapauksissa sopia esim. siitä, että työntekijä voi käyttää aineistoa omiin ei-kaupallisiin tarkoituksiin.